

صدیقه طاهره در نگاه ائمه معصوم (علیهم السلام)

<"xml encoding="UTF-8?">

مقدمه

تقدیم به محضر مبارک حضرت فاطمه زهرا علیها السلام
مقام والای حضرت فاطمه زهرا علیها السلام فقط از منظر معصومین علیهم السلام که همتای ایشانند، قابل بیان است. کلمات و سخنان این بزرگواران حکایت از کرامت و عظمت والای این بانوی عالمه دارد:

1 - فاطمه علیها السلام از نگاه امام امیرالمؤمنین علیه السلام

در آخرین لحظات عمر مبارک حضرت فاطمه علیها السلام وصایای خویش را به همسرشان می نمودند که «ای پسرعمو! توهرگز مرا در دوران زندگی دروغگو و خائن نیافتی و هرگز بافرمانت مخالفت نکردم.»
علی علیه السلام که شاهد درگذشت تنها یاور و تسلی بخش خود است، می فرماید: «پناه به خدا! تو داناتر و پرهیزگارتر و گرامی تر و نیکوتر از آنی که من به جهت مخالفت کردنت با خود، تو را نکوهش کنم. دوری از تو و احساس فراق بر من گران خواهد بود ولی گریزی از آن نیست. به خدا سوگند! با رفتنت مصیبت رسول خدا صلی الله علیه وآله را بر من تازه کردی. انالله وانا الیه راجعون از این مصیبت بزرگ و دردناک و تاثرآور و حزن انگیز!» (1)
دقت در کلام علی علیه السلام در این لحظات شدت علاقه و احترامش را به فاطمه علیها السلام می رساند. در نگاه امام علی علیه السلام فاطمه در چنان مرتبه والایی از زهد و خداترسی و عمل به احکام الهی قرار دارد که تصور مخالفت او با همسرش ممکن نیست. حضرت علی علیه السلام در پاسخ به ادعاهای بی اساس معاویه مبنی بر فضایل امویان در نامه ای می نویسد: «... دوسید جوانان اهل بهشت از ماست و «صبیة النار» از

شماست، کودکانی که نصیب آنان آتش گردید. بهترین زنان جهان از ماست. و «حمالة الحطب» آنکه هیزم کشد برای دوزخیان از شماست. این فضیلت ها از ماست و آن فضیلت ها از شماست...» (2)

در شعری که به ایشان منسوب است، می فرماید: «من به فاطمه و فرزندان مباحات می کنم! آن گاه به رسول خداصلی الله علیه وآله افتخار می کنم در آن هنگام که فاطمه را به همسری من درآورد.» (3)

شخصیت والایی چون حضرت علی علیه السلام به همسری بانوی جهان افتخار می کند و همسری با او را ملاک برتری خود و شایستگی اش بر رهبری اسلام می داند.

2 - فاطمه علیها السلام از نگاه امام حسن مجتبی علیه السلام

امام حسن علیه السلام در موارد بسیاری از مادرشان سخن گفته اند. من جمله: «شبی دیدم مادرم در محراب به نماز ایستاده است و تا طلوع خورشید مشغول رکوع و سجود بود و شنیدم برای یکایک مردان و زنان دعا می کرد و آنان را نام می برد ولی برای خود چیزی نخواست. عرض کردم: مادر! چرا همان گونه که برای دیگران دعا می کنی، برای خود دعائی کنی؟ فرمود: فرزندم! اول همسایه بعد از آن خانه.» (4)

3 - فاطمه علیها السلام از نگاه امام حسین علیه السلام

در روز عاشورا، در آن هنگام که لشکر دشمن امام حسین علیه السلام را احاطه کرد. ضمن خطبه مفصلی فرمودند: «مرا بین کشته شدن و ذلت مخیر کرده اند و من هرگز تن به پستی نمی دهم. خدا و رسول مرا از چنین کاری باز می دارند. همچنین نیاکان پاک و دامن های مطهر و پاکیزه اجازه چنین پذیرشی را به من نمی دهند.» (5)

در یک کلام، امام حسین علیه السلام دلیل پایداری و مقاومت خویش را تربیت الهی فاطمه علیها السلام می داند.

امام حسین علیه السلام نقل می کند: «آن زمان که رسول خدا صلی الله علیه وآله در خانه ام سلمه بود، صرصائیل (یکی از فرشتگان الهی) نزد پیامبر آمد و عرض کرد: نور را به عقد نور درآور. پیامبر فرمود: چه کسی را برای چه کسی؟ گفت: دخترت فاطمه علیها السلام را برای علی ابن ابی طالب. سپس در حضور جبرئیل و میکائیل و صرصائیل فاطمه را به عقد علی درآورد.» (6)

4 - فاطمه علیها السلام از نگاه امام سجاد علیه السلام

امام سجاد علیه السلام می فرماید: «وقتی که قیامت فرا رسد، منادی ندا می دهد: در این روز، ترس و اندوهی به خود راه ندهید. همه خوشحال از این عفو عمومی سربالا می برند. فاطمه علیها السلام وارد محشر می شود و گفته می شود کسانی که به آیات ما ایمان آوردند و مسلمان شدند به جز مسلمانانی که دوستدار اهل بیت هستند، همگی سرها را بزیر اندازند. آن گاه اعلام می شود: این است فاطمه دخت محمدصلی الله علیه وآله. او و همراهانش به سوی بهشت می روند. خداوند فرشته ای را خدمت وی می فرستد و می گوید: حاجت را از من بخواه!

فاطمه عرض می دارد: پروردگارا! حاجت من آن است که مرا و کسانی را که فرزندان مرا یاری کردند، مورد عفو قرار دهی.» (7)

5 - فاطمه علیها السلام از نگاه امام محمدباقر علیه السلام

امام باقر علیه السلام به جابر روایت کردند که: «...چون قیامت شود، جبرئیل ندا می دهد: خدیجه دختر خویلد کجاست؟ مریم دختر عمران، آسیه دختر مزاحم، ام کلثوم خوهرموسی کجایند؟ آنان از جای بر می خیزند... ای اهل محشر! امروز من کرامت را برای محمد و علی و حسن و حسین و فاطمه علیهم السلام قرار دادم. سرها را پایین بیندازید و چشمها را فرو ببندید، چون فاطمه می خواهد به بهشت برود. سپس جبرئیل ناقه ای بهشتی می آورد و آن حضرت را به بهشت می برد و لیکن ایشان وقتی نزدیک بهشت می رسد درنگ می کند. خداوند می فرماید: درنگ شما برای چیست؟

فاطمه می گوید: پروردگارا! دوست دارم درچنین روزی مقام شناخته شود. خداوند می فرماید: ای دختر حبیبم! برگرد و نظرافکن و هرکس را که دوستی تو یا دوستی یکی از فرزندان تو در دلش باشد، او را گرفته و وارد بهشت کن.»

در ادامه امام باقر علیه السلام می فرماید: «به خدا سوگند! ای جابر در آن روز فاطمه شیعیان و دوستانش را همانند پرنده ای که دانه خوب را از دانه بد جدا می کند، از بین جمعیت جدای می کند.» (8)

6 - فاطمه علیها السلام از نگاه امام جعفر صادق علیه السلام

مرحوم مجلسی در ضمن روایتی از امام صادق علیه السلام نقل می کند: «فاطمه، صدیقه کبری است. محور حرکت انسانهای گذشته، معرفت و شناخت حضرت فاطمه بوده است.» (9)

سید هاشم بحرانی روایت دیگری از امام صادق علیه السلام نقل می کند که: «نبوت هیچ پیامبری تکمیل نشد مگر این که به فضیلت آن حضرت اقرار نموده، محبت او را دارا باشد.» (10)

امام صادق علیه السلام در ذیل آیه شریفه «انازلناه فی لیلۃ القدر»؛ می فرماید: منظور از «لیلۃ» فاطمه و منظور از «قدر» خداوند است. هرکس فاطمه را آن گونه که سزاوار است، بشناسد، «لیلۃ القدر» را درک کرده است.» (11)

7 - فاطمه علیها السلام از نگاه امام موسی کاظم علیه السلام

امام کاظم علیه السلام می فرماید: «همانا فاطمه، صدیقه و شهیده است.» (12) سلیمان جعفری گوید: از امام کاظم علیه السلام شنیدم که فرمودند: «در خانه ای که اسم محمد یا علی، حسن، حسین، جعفر، عبدالله و از زنان فاطمه باشد، فقر و تنگدستی وارد نخواهد شد.» (13)

8 - فاطمه علیها السلام از نگاه امام رضا علیه السلام

امام رضا علیه السلام از اجداد گرامیش نقل می کند که پیامبر صلی الله علیه وآله به علی علیه السلام فرمودند: سه فضیلت به تو داده شد که به من داده نشده است. علی علیه السلام عرض کرد: چه چیزهایی به من داده شده است؟ فرمود: تو پدر زنی چون من داری که من چنین پدر زنی ندارم، همسری چون فاطمه به تو داده شده که به من داده نشده است، حسن و حسین به تو داده شده که به من داده نشده است.» (14)

امام رضا علیه السلام از پدران بزرگوار خود از رسول خدا صلی الله علیه وآله نقل می کند که پس از ازدواج علی و فاطمه علیهما السلام خداوند عزوجل فرمودند: «اگر علی علیه السلام را نمی آفریدم برای دخترت فاطمه همتا و

9 - فاطمه علیها السلام از نگاه امام جواد علیه السلام

امام جواد علیه السلام خطاب به موسی بن قاسم که گفت: در حج از طرف مادرت نیز زیارت کردم وگاهی هم نکردم؛ فرمودند: «آن را زیاد کن، زیرا که برترین چیزی است که بدان عمل می کنی.» (16)

زکریا بن آدم نقل می کند: «در محضر امام رضا علیه السلام بودم که امام جواد علیه السلام در حالی که بیش از چهار سال از عمرش نگذشته بود، وارد شد. وقتی نشست دستش را روی زمین قرار داد و سر به آسمان بلند نمود و مدتی طولانی به فکر فرو رفت. امام رضا علیه السلام فرمود: جانم فدایت! چرا این چنین در اندیشه ای؟ پاسخ داد: به جهت ستم هایی که نسبت به مادرم فاطمه علیها السلام انجام دادند.» (17)

10 - فاطمه علیها السلام از نگاه امام هادی علیه السلام

آن حضرت در مورد علت نامگذاری حضرت صدیقه طاهره علیها السلام به «فاطمه»، از رسول خداصلی الله علیه وآله نقل می کند: «دخترم فاطمه را بدان جهت فاطمه نامیدند که خداوند عزوجل او و دوستانش را از آتش جهنم به دور نگه می دارد.» (18)

11 - فاطمه علیها السلام از نگاه امام حسن عسکری علیه السلام

امام حسن عسکری علیه السلام از امام علی علیه السلام، از رسول خداصلی الله علیه وآله نقل می کند که: «آن هنگام که خداوند آدم و حوا را آفرید، آنان در بهشت به خود مباحثات می کردند. آدم به حوا گفت: خداوند هیچ

مخلوقی بهتر از ما نیافریده است. خداوند به جبرئیل فرمود: این دوبنده ام را به فردوس برین ببر! زمانی که وارد فردوس شدند، چشمانشان به بانویی افتاد که جامه ای زیبا از جامه های بهشتی در برداشت و تاجی نورانی بر سر گذاشته و دو گوشواره درخشان به گوشش آویخته بود و بهشت از پرتو نور چهره اش درخشان بود. حضرت آدم به جبرئیل گفت: حبیبم جبرئیل! این بانو که از زیبایی چهره اش بهشت نورانی گشته، کیست؟ گفت: او فاطمه دختر محمد صلی الله علیه و آله پیامبری از نسل تو است که در آخر الزمان خواهد آمد. گفت: این تاجی که بر سر دارد، چیست؟ پاسخ داد: شوهرش علی بن ابیطالب علیه السلام است. گفت: این دو گوشواره که بر دو گوش او است چیست؟ پاسخ داد: دو فرزندش حسن و حسین می باشند. آدم گفت: حبیبم! آیا اینان پیش از من آفریده شده اند؟ گفت: بلی، اینان در علم مکنون خداوند چهار هزار سال پیش از آن که تو آفریده شوی، وجود داشتند.» (19)

12 - فاطمه علیها السلام از نگاه امام مهدی (عج)

حضرت بقیة الله (عج) فرمودند: «دختر رسول خدا فاطمه علیها السلام برای من سرمشق والگوی نیکویی است.» (20)

امام مهدی علیه السلام که با ظهور خویش عالم را متحول می سازد، حضرت فاطمه علیها السلام را الگوی عملی و حکومتی خویش می شمرد و این، حکایت از مقام عظمای بانوی عالم، حضرت زهرا علیها السلام دارد. آنچه مطرح شد، قطره ای از دریای وجود فاطمه علیها السلام بود. (21) به این امید که در قیامت ما را مشمول عنایت و شفاعت خود قرار دهد.

پی نوشت ها :

- 1 - فاطمة الزهراء من المهد الى اللحد، ص 609 و 610؛ روضة الواعظین، ص 151.
- 2 - نهج البلاغه، نامه 28.
- 3 - دیوان امام علی ابن ابی طالب (ع)، محمد عبدالرحمن عوض، ص 65.
- 4 - بحار الانوار، ج 43، ص 81 و 82، حدیث 3.
- 5 - همان، ج 45، ص 9.
- 6 - همان، ج 43، ص 123، حدیث 31.
- 7 - عوالم العلوم، 11/2/1780 و 1779.
- 8 - بحار الانوار، ج 43، ص 64.
- 9 - همان، ص 105.

- 10 - مدينة المعاجز به نقل: فاطمة الزهرا بهجة القلب المصطفى، ص. 86
- 11 - بحارالانوار، ج 43، ص 65، حديث. 580
- 12 - مرآة العقول، ج 5، ص. 315
- 13 - سفينة البحار، ج 4، ص. 295
- 14 - مسندالرضا، ج 1، ص 119، حديث. 81
- 15 - همان، ج 1، ص 141، حديث. 177
- 16 - اصول کافی، ج 4، ص 314، حديث. 2
- 17 - بحارالانوار، ج 50، ص. 59
- 18 - لسان الميزان، ج 3، ص. 346
- 19 - بحارالانوار، ج 53، ص. 180
- 20 - اهم منابع از کتب روایی و مذهبی بوده است. بویژه اصول کافی و بحارالانوار و مجلات پیام زن و آینه عصمت.